

FOTBALOVÝ STADION V JOHANNESBURGU ■ SOCCER CITY STADIUM JOHANNESBURG

1

Pro Mistrovství světa ve fotbale pořádané v Jižní Africe v roce 2010 byl zrekonstruován původní fotbalový stadion v Johannesburgu. Na vnější plášť o celkové ploše 28 000 m² byly použity sklovláknobetonové panely obarvené pigmenty Bayferrox® v barvách Afriky. ■ The original soccer stadium in Johannesburg was completely reconstructed for Soccer World Cup in 2010. Its most outstanding feature is the innovative and intelligent facade of glass-fibre-reinforced concrete panels coloured in tones of South Africa (area 28 000 m²).

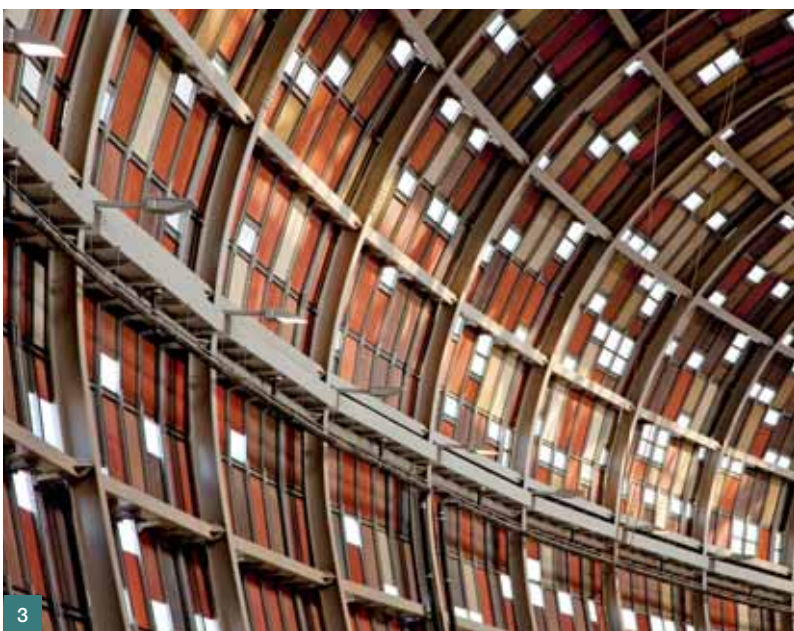
Fotbalový stadion v Johannesburgu, největší stadion pro pořádání mistrovství světa v Jižní Africe, je více než jen fotbalová aréna světové úrovně. Je také příkladem nového uměleckého pojetí architektury stadionu.

Duchovní stánek fotbalu v Jižní Africe byl postaven v roce 1984 a nesl jméno „National Stadium South Africa“. Jedna poznámka ze sportovní historie – zde se pořádaly finálové zápasy afrického Národního poháru v roce 1996, turnaje, který Jižní Afrika nakonec vyhrála. Od roku 2004 je aréna oficiálně známá jako „First National Bank Stadium“.

Projekt rozsáhlé renovace před Mistrovstvím světa ve fotbale v roce 2010 se stal víceméně kompletní přestavbou.

2

3

Obr. 1 Fotbalový stadion v Johannesburgu, celkový pohled ■
 Fig. 1 Soccer stadium in Johannesburg, general view

Obr. 2 Výstavba vstupů na stadion ■ Fig. 2 Building of stadium entrances

Obr. 3 Vnitřní konstrukce fasády nesoucí panely ze sklovláknobetonu ■
 Fig. 3 Inner structure of the facade with suspended glass-fibre-reinforced concrete panels

Obr. 4 Fotbalový stadion v Johannesburgu, hřiště s tribunami
 ■ Fig. 4 Soccer stadium in Johannesburg, pitch with terraces

Obr. 5 Detail podia „pit of fire“, na kterém spočívá fasáda
 ■ Fig. 5 Detail of the raised podium “pit of fire” supporting facade

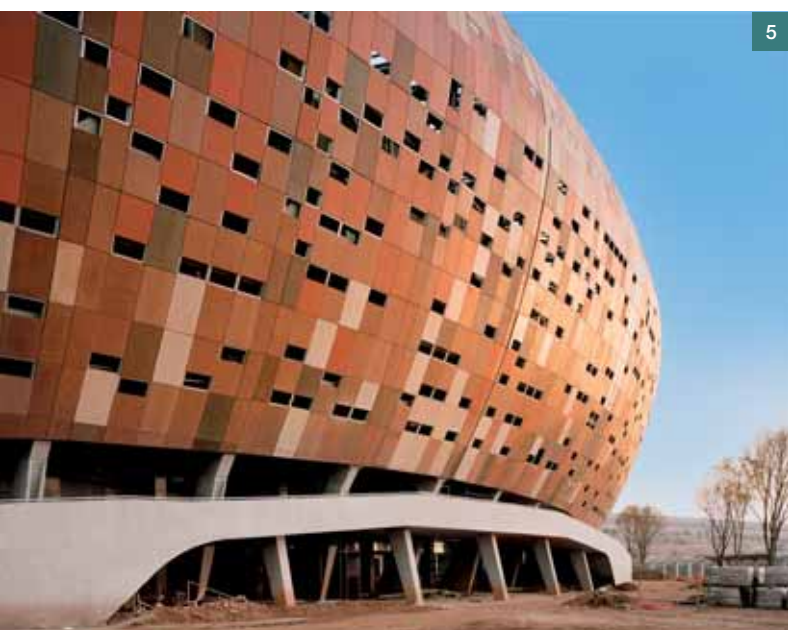
Obr. 6 Osazování modulu se sklovláknobetonovými panely na nosnou konstrukci fasády ■ Fig. 6 Suspension of the modulus with glass-fibre-reinforced concrete panels on the facade load-bearing structure

4

Starý stadion byl částečně zbourán, stávající tribuny byly zmodernizovány a rozšířeny, aby se dosáhlo navýšení počtu míst pro diváky, byly postaveny nové prostory prozázemí. Nejvýraznějším prvkem renovace je nová fasáda ze sklovláknobetonu, která je výsledkem spolupráce pana Damona Lavelle z architektonické kanceláře Populous s pány Bobem van Bebberem a Pietem Boerem ze společnosti Bogertman Urban Edge + Partners. Další zajímavostí renovace je tunel pro hráče pod západní tribinou. Ve tvaru štoly je připomínkou johannesburské zlaté hornické tradice.

Ačkoliv fotbalový stadion je moderní a mezinárodní stavbou, základní architektonický koncept je inspirován tradič-

5

6

7

8

ním africkým hrncem z jílu zvaným „calabash“. Tento hrnec, typický prvek africké kultury, je také symbolem směsice kultur, které Afrika reprezentuje již odpradáva. Nicméně není to pouze tvar stadionu, který dává konstrukci výrazný africký rys. Další připomínkou africké kultury je podium, na kterém spočívá fasáda, známé jako „pit of fire“, jež je zpodobněním ohniště pod hrncem.

Nejzajímavějším rysem konstrukce fotbalového stadionu je inovativní a inteligentní návrh fasády, který zaujme jak po technické, tak po estetické stránce. Vnější plášť fasády o ploše 28 000 m² je složen z 2 100 modulů, každý z šestnácti panelů. Panely, které jsou v osmi barevných odstínech a dvou typech textur, jsou výsledkem snahy architektů o vytvoření již zmiňovaného obrovského jílového hrnce, který je tak typický pro Jižní Afriku. Pro barevné panely byl sklovláknobeton obarven tekutými barvami za použití pigmentů Bayferrox® (Bayferrox je ochranná známka firmy Bayer AG, Leverkusen, Německo).

Dalším důležitým důvodem, který přispěl k rozhodnutí použít pro fasádní panely barvený beton, bylo klima. Ostrý vítr a prach z nedalekých zlatých dolů mají „otryskávací“ efekt, který by mohl být nepříznivý pro tradiční opláštění.

Fasáda je rozčleněna deseti svislými zasklenými pásy, které reprezentují geografické spojení s dalšími devíti stadiony pro Mistrovství světa 2010, desátý otvor směřuje k olympijskému stadionu v Berlíně, kde se hrál finálový zápas Mistrovství světa v roce 2006. Tato spojení symbolizují cestu k finále.

Obr. 7 Jeden ze zasklených pásů směřujících k dalším devíti stadionům pro Mistrovství světa ■ Fig. 7 Vertical opening (one of nine) in the facade faced toward the other World Cup stadiums

Obr. 8 Detail osazení panelů ■ Fig. 8 Detail of panel suspension

Po dokončení rekonstrukce má aréna 88 958 míst pro diváky s ultramoderními terasovými sedadly, řadu exkluzivních restaurací a sto devadesát speciálních boxů se 7 466 business místy, které poskytují komfort vysoké úrovně.

Fotbalový stadion se stal jak po vizuální, tak po technické stránce novou dominantou Jižní Afriky, a dokonce, i bez ohledu na Mistrovství světa je hlavní atrakcí pro návštěvníky z celého světa.

Architekt	Boogertman Urban Edge + Partners ve spolupráci s Populous
Návrh fasády	Rieder Smart Elements GmbH
Engineering	P. D. Naidoo & Associates (PDNA)
Generální dodavatel	Joint Venture Grinaker/ BAM International/HBM, Holandsko
Termín rekonstrukce	2007 až 2010
Výstavba fasády	srpen 2008 až červen 2009
Plocha fasády	28 000 m ²
Objem betonu	80 000 m ³

Redakce děkuje společnosti Lanxess Central Eastern Europe, s. r. o., (Štětínova 4, 811 06 Bratislava, Slovensko, www.bayferrox.com) za poskytnutí podkladů a fotografií.

Připravila Lucie Šimečková